

Pünkösdi gondolatok

Félútnál és tovább

„Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, higgyetek Istenben, és higgyetek énbennem.” (Ján.ev. 14: 1. vers)

Úgy adódott, hogy lelkészi karunk május 11-én tartotta értekezletét, amikor éppen a 26. nap telt el Húsvét óta, és Pünkösdig még 24 nap volt hátra. Pentekosztész, ötven nap, egy nappal az út felén túl. Bizonyára mindannyian úgy vagyunk, hogy álmaink, vágyaink, céljaink megvalósítása felé haladva, szeretünk megállni, számadást tartani, legalább az út felénél. Visszatekintünk arra, ami a hátunk mögött van, ami már múlttá vált. Értékelünk, hogy amit eddig megtettünk, hogyan szolgált az előrehaladásunkat, tanulságokat fogalmazunk meg. Számba vesszük, hogy hányszor kellett előkotorjuk a képzeletbeli vándortarisznyánkból a megsegítő mesebeli, anyánk sütötte hamuba sült pogácsát, a mindig bátorító, félelmeinket eloszlató útravalót: Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, higgyetek Istenben, higgyetek énbennem. Majd pedig előre nézünk. Istentől kapott, jövőbe látó hitünkkel, mert a hit a reménylett dolgok valósága, megyünk „az Élet élébe”, „az élet egyre sűrűbb erdejébe.” Újabb és újabb célokat tűzünk ki, álmodunk magunknak, mert

„a cél megszűnt a dicső csatáknak,
a cél halál, az élet küzdelem,
s az ember célja e küzdelem maga!”

Félútig és félútnál tovább, az álomtól a valóságig ez a küzdelem az ember földi vándorlásának meghatározója, isteni küldetés, hivatás.

„Hosszú az út, és messze a cél,
de te csak menj, és legyél türelemmel!
Csak mikor elérsz majd oda,
fogod föl eszeddel,
hogy maga az út a vándor otthona.”

– olvashatjuk Arnulf Overland Úton című versében. Petőfi is így biztat: Előre, csak előre, nagy messze még a cél! Nagypéntektől-Húsvéttól indulva, Pünkösdi felé haladva és megérkezve az ünnepbe, a beteljesedésbe, az első tanítványok is így járhatták be az utat. A drámai események miatt szétszaladtak. Nem tudni, hogy találkoztak-e titokban, de lehet valószínűsíteni, ha a pünkösdi eredményt nézzük.

Mindenikük bizonyára számot vetett önmagával az eseményekben való részvételéről, annak eredményes vagy kudarcos voltáról. Számolt vagy leszámolt a múltjával, és egy lelki megerősödés után már csak a jövőbe nézett, előre tekintett. Fegyverül a jézusi biztatást övezte magára: Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, higgyetek Istenben, higgyetek énbennem. Élete vízváltatója előtt leült a nyitott sír mellé, ahogy Dsida Jenő megénekli gyönyörű versében „szemlélni” életét:

„Nincs gonoszabb, mint a hitvány
áruló és rossz tanítvány,
...Bűneimnek nincsen számok.
Mindent bánok, mindent szánok,
...Az én Uram újra él most,
országútján mendegél most,
...ahol lépked, jobbra-balra
ezer madár fakad dalra,
s ring, hullámszik a vetés.
...Majd csak csöndes estelen

indulok, hol vitt a lábad,
földön kúszom könnybe lábadt
szemmel, szinte testtelen.
Fennakadva tüskeágon,
éjsötét nagy pusztaságon
étlen-szomjan vágok át,
nagy hegyeken vágok át,
...S közben dalolok az égről,
pálmás, örök dicsőségről,
vonszolván földdel rokon
testemet a homokon,
...Mert az égi útnak elve:
kúszva, vérzón énekelve,
portól, sártól piszkosan
menni mindig, biztosan...
S kopjék térdig bár a lábam,
tudom, az ég kapujában
utolérlek, Krisztusom!”

Egy ilyen számadás és katartikus felismerés elvisz mindenkit, engem is az első tanítványokhoz hasonlóan, a „vízváltatóhoz” pünkösdiöket teremteni, ahonnan „életem új forrása ered:

„Legyen, kérlek, e forrás
mélyebbről fakadó,
Nem magának-való
Tisztultabb szeretet – imádkozhatjuk Reményik Sándorral.
Legyen e tiszta nedv
Felbuzgó munkakedv,
Önzetlenebb erő,
Malmot hajtó patak,
Szolgáló akarat.
Sziklából feltörő.
...Hadd mosolyogjak én
Azon is, ami fáj.
Azon is, ami e
Világban vaksötét,
Fáklyavivő legyek,
Míg tart e furcsa lét.
Legyek összeszedett,
Szelíden is kemény,
S hogy ne ítéltessem,
Mégse ítéljek én,
Nevessek a világ
Játékai felett,
De ez a nevetés
Legyen egy ölelés,
Amellyel mindenkit
Magamhoz ölelek.”

Tanítványi elkötelezettségem felismerése, felelősségem megfogalmazódása „egy akarattal együtt” lenni készet, hogy többi tanítványtársammal, Istentől kapott pünkösdi lelkesedéssel alkossunk egy áldottabb, szebb holnapot, jövendőt.

Minden pünkösdi célhozérés, beteljesedés állandóan megújuló fohásza úgy kell hangozzon, ahogy Pálffy Márton énekeskönyvünk 216. számú szerzeménye utolsó versszakára végén megfogalmazza:

„Óh, tégy csodát, lobbantsd ki lelked,
Uram, lelkünk nincs, azt adj, lelket,

*A múlton csüngő nemzedék
Találja meg, szeresse meg Egy Istenét!”*

A Lélek ünnepén és a Keresztény Egyház születésnapján a „még nem elég” állandó szomjúsága, éhsége kell, hogy hajtson, izzón.

*„Nem elég megborzongni,
de lelkesedni kell!
Nem elég fellobogni,
de mindig égni kell!
És nem elég csak égni:
fagyot is bírjon el,
ki acél akar lenni,
suhogni élivel.
Nem elég álmodozni,
Egy nagy-nagy álom kell!
Nem elég megérezni,
de felismerni kell!
Nem elég sejtteni,
hogymilyen kor jön el;
jövönket- tudni kell!
Nem elég a célt látni;
járható útja kell!
Nem elég útra lelteni,
az úton menni kell!*

*Egyedül is! Elsőnek,
elől indulni el!
Nem elég elindulni,
de mást is hívni kell!
S csak az hívjon magával,
aki vezetni mer!
Nem elég jóra vágyani:
a jót akarni kell!
És nem elég akarni:
de tenni, tenni kell!
A jószándék kevés!
Több kell: – az értelem!
Mit ér a hűvös ész?!Több kell: – az érzélem!
Am nem csak holmi érzés,
de seb és szenvedély,
keresni, hogy miért élj,
szeress, szenvedj, remélj!” (Váci Mihály)*

Az újabb és újabb eredményeket, sikereket, küzdelmeink valóra válását a jézusi bátorítás bizonyossá teszi számunkra: Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, higgyetek Istenben, higgyetek énbennem!

Ámen (B. L.)

***Kitöltők lelkemből és prófétálnak fiaitok és leányaitok, ifjaitok látomásokat látnak,
véneitek álmokat álmodnak. Ap Csel 2,17; Jóel 3,1***

Pünkösd, unitárius hitünk szerint a lélek kitöltésének és az első keresztény gyülekezet megalakulásának ünnepe.

Az Apostolok Cselekedetei könyve ismétli Jóel próféta mondását, mely szerint Isten így szólt: kitöltők lelkemből és prófétálnak fiaitok és leányaitok, ifjaitok látomásokat látnak, véneitek álmokat álmodnak.

Felfogásunk szerint a Szentlélek Istennek ereje és jóra vezérlő segítsége. Hasonlítják tűzhez, vízhez, a Biblia szavát használva kettős tüzes lángnyelvekhez. Sokan egy-egy tulajdonságát emelik ki Istennek és azt elszakítják tőle, külön nevet adnak neki és külön személyként kezelik: mint Szentlélek. Pedig a tulajdonságot nem lehet elszakítani a hordozójától. Mivel Isten lélek, nem különálló lényeg Istentől. Nem beszélhetünk külön Istenről és külön isteni lélekről. Mert a kettő egy. Mivel Isten lélek, tehát megfoghatatlan, a lelke által lehet érezni, amint közvetlen hat mireánk, kapcsolatot teremt velünk. Vagyis, Isten hat mireánk az Ő Lelke által.

Miképpen történik ennek a léleknek a kitöltése, hatása az emberre? Vagyis az Istennel való kapcsolatteremtésünk?

Ha valamit elveszítünk, érezzük hiányát, ürességet érzünk lelkünkben és imádkozunk Istenhez, hogy vigasztaló szentlelkével töltsen meg lelkünket.

A fizika törvénye szerint az ürességnek szívó hatása van. Például ha megállunk egy szakadék szélén, érezzük, hogy a mélység és üresség milyen szívó, magába vonzó hatással van ránk.

A költészet szerint is, az üresség kitöltés után kiált.

Gondolhatunk itt nemzetünkre, szép Nagy-Magyarországunk szomorú példájára. Nemzet, magyarság és haza, föld szorosan egymáshoz kapcsolódik, nem lehet különválasztani egyiket a másiktól. Hazánkat hiába szakították szét darabokra, a magyar lélek egynek érzi még mindig.

Természetesen érezzük a teljesség hiányát. **Ürességet érzünk a szétszakított részek miatt, ezért szükségesek a találkozók, a zebegényi megemlékezések.** Zebegény már zárandokhelyé változott ahhoz, hogy ezáltal kitöltésük és szorosan összefűzzük újból azt, ami ezelőtt 87 éve még egy volt.

Ha üresség támad, Isten jön és kitölti az Ő lelkéből. Belép életünkbe. Néha csendesesen, máskor viharosan, mint Pünkösdkor.

Így, Pünkösd nem más, mint Isten látható, megtapasztalható belépése életünkbe. Istennel való meggazdagodásunk ünnepe.

Ennek pedig várva várt eredménye: újból egész legyen mindaz, ami valamikor egész volt.

Ennek érdekében ma is ott vannak **fiaink és leányaink akik prófétálnak, ifjaink akik meglátják a jövőt és véneink, akik megálmodják reménységünk megvalósulását.**

Így lehet összekapcsolni Pünkösd ünnepét nemzeti mivoltunkkal. **Adja Isten, hogy nemzetünk Pünkösdje se maradjon el!**

Léta Sándor lelkész

